

SUMMARIUM.

- 104 Quae pene statuta in iure sunt contra simoniacos.
 105 An simoniaci mentales incurvare possint contra simoniacos latentes, & sic teneantur restituere.
 106 An omnis simonia realis, seu completa subdatur panis, & restitutio simoniae, vel tantum simonia in beneficio & in ordine, ex ingresso religionis.
 107 An omnis simonia realis, seu completa subdatur panis, & restitutio simoniae, vel tantum simonia in beneficio, & in ordine, & ingresso religionis.
 108 An simonia realis, & completa, solo tamen iure Ecclesiastico velata, subdat restitutio, & panis simoniae.
 109 An quando sola vocem, & instrumento preceptum quis se dare temporale pro spirituali, sit vera simonia, si pertinetur ad traditionem rei spiritualis, & prius, & subdat panis simoniae, & obligat ad restituendum.
 110 An quando datur aliquid parvum pro beneficio, sit peccatum mortale, & incurvantur panes.
 111 An iure divino, & naturali tenetur simoniaci restituere premium pro re spirituali acceptum, & ipsam rem spirituali regnare.
 112 An saltem de iure Ecclesiastico tenentur recipientes premium simoniaci pro beneficio ordine, vel ingresso religionis illud restituere; & danti premium tenetur rem spirituali, & beneficium regnare.
 113 An tantum premium receptum pro simonia in ordine, & beneficio, & ingresso religionis, sit necessario restituendum: vel idem sit de pretio pro quibuscumque rebus spiritualibus recepto.
 114 Cui si restituendum premium simoniaci acceptum, casu quo iuxta dicta restituendum est.
 115 Qualiter obtinetur beneficium per simonię realē ex utroque parte completam, tenetur illud regnare, ac fructus restituere, quando scienter scilicet id accepit.
 116 An quando quis ignoravit simonię, quia scilicet ipso ignorantia aliis dedit premium, si sibi conferetur beneficium, tenetur beneficium regnare, & fructus restituere.
 117 An mediator simoniae, per quam qui obtinet beneficium ignorans, vel sciens simonię, tenetur restituere, & teneat, que beneficiarius tenetur restituere, & ipsum admittere, quando laborat ignoranta simoniae commissa, vel quid tenetur facere.
 118 Cui si restituendum beneficium simoniaci accipit.
 119 Cui si restituendi fructus acquisiti ex beneficio per simonię obtinet.
 120 Quis possit dispensare in omnibus panis, quas supra dubius, 104. dicimus contrahere simoniacum, & revalidare statum beneficium.
 121 An qui tenetur restituere fructus simoniaci perceptos, vel alia debita in certum domum, eam quae illi peccato possunt restituere pauperibus; iuxta dicta supra dubius, 119. satisfactionem elemosynas, quas hanc obligationis aut ignarus, aut immensos pauperibus erogatis.
 122 An si quis existens excommunicatus, vel per simonię obtinet beneficium, quod spectat ad iustificationem, indigena nova patroni praeservatione, quando est abolutus ab excommunicatione, vel dispensatus in illa simonia, ut obtinet beneficium.
 123 An qui simoniaci, vel existens excommunicatus obtinet beneficium, abscondit, dum procurat dispensationem, seu revalidationem tituli, vel cogendus sit statim regnare,

De restitutione, & penitentia simoniacorum.

DUBIUM CIV.

Quae pene statuta iure sunt contra simoniacos.

1. UT clariss procedam, fecistum ponam in hoc dubio penas contra simoniacos in beneficio, in Ordine, & in ingresso Religionis, & statim sub hoc codem dubio generali-peccatis simoniacis.

2. Prima ergo peccata simoniaci in beneficio est, quod simoniaci in beneficio, live publici, live occulti sint, live dando, five recipiendo, five sint principales, five, ut illa fiat, procuraverint, aut mediatores extirperint, sunt excommunicatione excommunicatio referenda Papae, etiam Pontifici, aut Cardinalatu præfulgent dignitate; & jubetur in virtute sancte obedientie, ut quos hanc simonię committire, aut procurare, aut in ea mediatores exticisse aliqui norint, abfolvi nequeant, donec revealent Papę, vel cui ipse committerit. Sic habetur expressa Extravag. 2. de simonia, quae est Pauli II, & in quadam extravag. Martini V. quam refert D. Anton. 3. p. tit. 24, cap. 66. excommunicatione statuitur contra hos non revelantes.

3. Circa hanc peccata nota primò, quod Sylvestri, verbo simonia, q. 19. pars 3. refert quandam Extravag. Martini Quinti, quae incipit, Damnablem, ubi precipit, ne ab hac excommunicatione abfolvatur virtus cuiusdam induit Apolloconi, vel concedendis nisi expresse contineat facultatem abfolvendi a simonia. At Telen, cap. de simonia, defi-

men, quem refert, ac sequitur glossa Extravag. 1. ead. titulus initio, dicit hanc usque revocatum.

4. Secundo nota, quod pena illa contra non revelantes simoniacum est derogata per non usum, quia non est recepta. Sic Sylvestri, ibi, n. 4. pena, & excommunicatione 7. excommunicatio, 43. n. 81. D. Anton, ubi supra, Navar, cap. 27. Lat. & Hispan., n. 106. Covarr, reg. peccatum, 2. p. 8. n. 7. Tabien. verbo simonia, q. 74. Manuel 2. tomus simonia, c. 56. n. 6. Capua lib. 2. decr. cap. 97. num. 2. Cajet, verbo excommunicatione, post casum 81. sub illi, excommunicatione potest diversificari, in iusto, Arsimil, verbo excommunicatio, excommunicatio, 59. Rosel, simonia 6. n. 13. Angel. simonia 6. num. 10. Lud. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 972. pag. 1. Immo nec ligavit, nisi existentes in Curia, quia valde irrationabilis effet constituto, ut vellet pauperes ab extraneis terris agere Curiam pro declaranda simonia. Sic Sylvestri, Tabien. Covarr, ibi.

5. Tertiò nota, quod nomine beneficium intelligentur electiones, poplulationes, confirmations, & quævis provisioles Ecclesiasticorum, monasteriorum, ut Prioratus, Guardianatus, dignitatum, & officiorum Ecclesiasticalium, qui in his tam dantes, quam recipientes simoniaci, contrahunt dictam excommunicationem; quia licet Prioratus, & Guardianatus non sunt beneficia, quia tamen monasteriorum sunt electiones confirmations, & provisioles, & de his omnibus agit dicta extravagans, ideo comprehendetur. Sic Sylvestri, excommunicatione 7. excommunicatio, 42. numer. 80. Cajet, verbo excommunicatione, cap. 72. Arsimil, ibi, excommunicatio, 59. Ludov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 305. fol. 953. pag. 2.

6. Quartò nota, quod si prædicta extravagans 1. de simone, non excommunicaret expresse mediatores in simonia, illi non comprehendenter, iusta doctrinam communem, quia in mater. de excom. habetur, quia excommunicatio in aliis & quid facientes non comprehendenter, mediatores confundendo, &c. Item quia extravagans prædicta extendens excommunicationem ad mediatores, significat canones, quia expresse non puniunt mediatores, non extendit ad eos. Quare exponit simoniae tantum incurritur, hanc excommunicationem, quia in castoris poenis non explicatur mediatores, nec pene extravagant. Pii Quinti, quae incipit cum primam, contra simoniacos, effet clienti receptae, comprehendenter mediatores, quia non explicat. Sic Navar, lib. 3. conf. tit. de simone, in antiquis eff. conf. 59. in novis eff. conf. 98.

7. Secunda pena simoniaci in beneficio est, quod simoniacus in beneficio, si crimen sit notorium, & publicum, est iuspenitus. Probatur ex e. prater, & verbo, cap. 32. ubi sic dicitur, Officium simoniacorum nullus modo recipiatis, & quantum possit, tales a monachis prohibentur. Sed hoc cap. nil probat, alias idem dicendum est de simoniaci occulo, cum distinguatur; & ita tantum vult quod ministratio, in quibus admissetur simonia, non recipiatur: vel loquitur de simoniaci in ordine. Secundo probatur, quia illi crimen grave, ergo si notorium sit, inducit suppositionem. Sit tenuit D. Thom. secunda secunda, g. 100. art. 6. ad 1. Invenit, 6. tanta, & in L. Panorm. e. accusatum, eadem tit. Salzedo, p. 1. & doct. Diaz, 1. p. 1. incipienti, simoniaci, Villadiego, rati. de irregulari, e. de simoniaci, Sylvestri, verbo iuspenitus, q. 7. d. 2. Angel. simon. 6. p. 2. Soto lib. 9. de iust. 9. art. 2. ad 1. & circa principium corporis, Arsimil, verbo simonia, n. 52. Tabien, q. 9. 17. Rosel, simonia 6. n. 7. Lud. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & e. 305. fol. 954. pag. 1. Henriquez lib. 13. de excommunicatione, c. 37. n. 5. & plerique alii, ut refert Covarr, Clement, & similia, 1. p. 1. num. 7. Paludanus, eff. 25. 9. 5. num. 6.

8. Nota quod ferit omnes hi Doctores dicunt, quod statuta crimen simoniaci est occultum, est iuspenitus quod se: fide hoc illi est dicere, quia ut docent Sylvestri, verbo iuspenitus, q. 7. & Claffa cap. prater, eff. 32. vers. effectum, quilibet peccator dicitur iuspenitus quod le. & Navar, in omnibus summis cap. 27. n. 152. 153. 245. dicunt quod iuspenitus quod se non est iuspenitus, sed quilibet peccator dicitur iuspenitus; quia aliquis peccato nequit ordinem exercere at exercendo nullum incurrit centuram.

9. At verius est simoniacum in beneficio etiam notorium non esse iuspenitus: quia nullus est texus clarus iuspenitus imponens, & in dubio in multorum partem est propendendum: & quia (ut bene ait Henriquez lib. 14. de irregulari, c. 7. n. 7. in comment. litera R.) notorius simoniacus in beneficio non est depositione dignus: & sic propter hanc notorietatem non est irregularis, ut bene etiam docet Covarr. Clement, p. 1. fol. 1. num. 3. & sic Corvar. eadem Clement, 1. p. 5. l. 1. n. 7. dicit priorem sententiam dicente eff. iuspenitus, dubium esse. Hanc refert Navar, summa Lat. cap. 23. numer. 111. post q. ad 14. verbo, 3. 5. & Henriquez lib. 14. de irregulari, c. 6. n. 7. At sequitur sententia condemnatoria, quia infamia, est irregularis, ut dicam in 4. pena.

10. Tertia pena simoniaci in beneficio est, quod per eleciones, poplulationes, confirmations, provisioles, & quævis alias dispositiones simoniacas in Ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personatibus, officiis ecclesiasticis, & quibusvis beneficiis, cuique nullatenus quis acquiritur, sed viribus omnino caret, nec inde facit aliquos fructus suos, expresse habetur extravag. 2. de simone, & idem Martini

probandum Extravag. 2. de simone, at dicit requiri sententiam declaratoriam: & Henriquez lib. 13. de excommunicatione, cap. 37. n. 5. prope finem, iunctio commenti, littera C, dicit requiri sententiam latem declaratoriam: & sic temperandam effe d. extravagans. At nec in ea, nec in toto jure illi talis pena, quia latè dicendum est dubius sequentibus.

11. Hinc fit, quod electio simoniaci in Priorem, vel Guardianum, vel quemcumque superiori eius, alicius conventus, non valer: quia expresse dicta Extravagans loquitur in hoc casu: & etiam, ut dixi circa primam panam, haec Praelatura in hac extravag. comprehenduntur nomine beneficii.

12. Nota, quod licet jure antiquo electio simoniaci Papæ era valida, cap. licet, de electi, at Julius secundus extravagante edidit, que fuit approbata in Concilio Lateranensi, quod talis electio non valeat, & excommunicatione Cardinales, qui deinde vacante illi contravenient. Sic Navar, in omnibus summis, at clarius in Hispan. c. 27. num. 110. Victoria, relata de simone, 2. p. num. 5. Cajet, verbo excommunicatione, 2. 4. ubi additum jurare Cardinales sede vacante se servatores hanc constitutionem: & haec excommunicatione reservatur ibi.

13. Quæ autem sunt penes simoniaci confidentialis in beneficiis, habet supra dub. 34.

14. Quarta pena simoniaci in beneficio est, quod talis simoniacus est inhabilis ad quodcumque aliud beneficium acquirendum. Hanc adfruunt multi Doctores, sed nullum afferunt textum; quod verè sit inhabilis ad illud beneficium, & sic in dispensatione oportet facere mentionem, quod simoniacus illud acquisierit, quia est intritus, confat ex his, quod super diximus dub. ubi de beneficiis, & docet Reb. praxi, tit. quo modis acquirantur beneficia, num. 9. At inde non constat illi inhabilis ad reliqua beneficia; quia intritus non est inhabilis ad reliqua, nec in impetracione aliorum oportet facere mentionem in trutio, ut ibi dixi. Si autem id probas, quia simoniacus est excommunicatus, at excommunicatus est inhabilis ad quicunque beneficia: non dubium est, quod manente excommunicatione sit incapax, sicut quilibet alius excommunicatus; sed dubius est: an abolutus ab excommunicatione maneat adhuc inhabilis; quia si hæc est specialis, & nova censura, manebit inhabilis. Sed haec sententia potest modo probari ex motu Proprio Pii Quinti edito anno 1566. Kalend. Aprilis, anno. 1. sui Pontificatus, qui incipit: Cum primum, ubi dicitur: Qui crimen simoniae in consequentiis ordinibus consuevit convictus fuerit, eo ipso sit ab illorum executione per decennium sine fine dispensatus, ut illorum executione per decennium sine fine dispensatur, quod dignates ecclesiasticos simoniacos acquisieritis, illis sit ipso pene iuratis. & in futurum inhabilis ad eas, & quicunque alia beneficia ecclesiastica obtinendas. Ecce quam clara statutur inhabilitas: & cum dicit, eo ipso, videtur nullus potest sententia: Sic Martinus lib. 1. summa, cap. 14. & 20. fol. 127. pag. 2. & fol. 129. pag. 1. & fol. 125. Lud. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. Capua lib. 2. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Henriquez lib. 13. de excommunicatione, c. 37. num. 3. in fine, & cap. 36. num. 1. Idem clarè supponunt Innocent. cap. de simoniaci, & simone, & ibi, Jean. Andr. & Panorm. num. 6. & Sylvestri, verbo iuspenitus, q. 7. dico 4. Angel. simonia 6. num. 3. & Tabien, verbo simonia, n. 52. & ibi Tabien q. 68. ubi disputant, quando Episcopus, vel quando filius Papa dispenseat simoniaci, ut possit obtrinere alia beneficia: ergo supponunt illi inhabilis ad alia.

15. At verius est, non incurri talem inhabilitatem ad alia beneficia, & sic posse simoniacum abolutum ad excommunicatione abesse, quia beneficia ecclesiastica obtinendas. Ecce quam clara statutur inhabilitas: & cum dicit, eo ipso, videtur nullus potest sententia: Sic Martinus lib. 1. summa, cap. 14. & 20. fol. 127. pag. 2. & fol. 129. pag. 1. & fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud. Lopez 1. p. decr. cap. 97. num. 1. Manuel 2. tomus summa, cap. 36. num. 6. Salzedo super præf. Bernardi Diaz, c. 91. incipienti Simoniae. Iudov. Lopez 1. p. infrastruct. novi, cap. 307. fol. 971. pag. 2. & Navar, in omnibus summis, cap. 25. num. 63. dicit intelligi, etiam sunt ordines minores. Idem Manuel ead. cap. 56. num. 6. vers. lo sexto, & patet ex Trident. sicc. 1. cap. 1. cap. 1. fol. 125. Lud.

et in commento litera 7, dicit limitandos esse predictos Doctores, quando hoc crimen simoniae in ordine est notoriū, quia et crimen nomine, & depositione dignum. Idem dicit lib. 13. de excommunicante, c. 32. n. 5. quia non apparet textus talis irregularitatem statuens.

26 Immò Sixtus Quintus in sua rigidissima constitutione contra male promoto ad ordinem solim latuit illos esse irregulares, si in ordinibus male suscepimus ministrare presumpti. Et idem decernit de simoniae promoti, §. carecunt si quis annulet. Quare antequam in ordine simoniacae suscepto ministrarent, sicut sunt suspensi, non vero irregulares.

27 Verum est tamen, quod tam ordinans, quam ordinatus incurrit hodie poena constitutionis Sixti Quinti contra hos, qui male promovent, & male promovent ad ordinis, quas referunt Quaranta in Iuniorum Bullarum, verbo ordo.

28 Et licet hæc constitutio Sixti redacta sit per Clemens VIII. ad terminos juris communis, & Cœcil. Trident. & extravag. Panili II. quantum ad alia: tamen quantum ad simoniae in ordinibus collatis, & acceptis, illam in sua robore reliquit, ut ex ipsa constat apud Quarantam super, & notavit Synodus Hispaniensis tit. de penitentia, & remiss. cap. 7. circa fœnum.

29 Temperande tamen sunt predictæ penæ Sixti, ut soli habent locum, quando tempore ordinantis erat iam pretium solutum: si enim non erat solutum, cum simonia non completa, nec ordinans, nec ordinatus erunt suspensi, nec excommunicati: & per confessus nec ordinans, ne recipiens in suscepimus Ordinibus postea ministrando sunt irregulares, nec incurrit alias poenas Sixti Quinti.

30 An vero mediatores, ut committant simonia in ordine, sunt suspensi. Angel. simonia 6. num. 4. affirmat esse suspensi pro regulam Accesorum, de reg. iur. in 6. Sed fallitur, quia dicta extravagans & similia, in excommunicatione explicit simonicas, & mediatores: at in suspensione tantum explicit simonicas; quare non includit mediatores, juxta ea, quia habet supra in hoc sed. ubi, numer. 6.

31 Majus autem dubium circa hanc poenam est, an qui ordinatur simoniae ignoranter, quia scilicet alius eo ignoranter contulit pecunias ordinatori, sit suspensus.

Duplex est sententia.

32 Prima affirmit esse suspensum ab illo ordine sit recepto, non autem ab aliis. Probarat ex cap. præsentatione 1. quæst. 5. ubi dicitur ordinatum simoniae ignoranter esse suspensus, & simoniae, de simon. talem posse in ordine remanere: ubi claus. verb. remanere, inquit, dispensative. Sic tenet D. Thom. 2. q. 100. art. 6. ad 3. & ibi Aragon. 1. 131. & quæst. 32. art. 7. dub. 2. conclus. 4. fol. 738. lex 17. tit. 17. p. 1. Soto lib. 9. de iust. quæst. 8. art. 1. ad 3. Sylvest. verb. suspensi, quæst. 7. & verb. simonia q. 8. art. 1. art. 1. Ant. de monia 5. Armilla verb. simonia. num. 51. Innoc. 1. & c. de simoniae, de simon. Felin. ex cap. de simoniae, num. 2. & ibi Panorm. num. 6. & ibi Hof. & Anchur. Tancradas. & Vincenzius, quos refert, & sequitur Turcer. &c. præfertur. Tabien. verb. simonia. 9. 9.

33 Nota primo, quod aliqui ex his Doctores dicunt, quod si posse hic suspensus alios ordines excepti, cum ab illis non sit suspensus (& ajunt Panorm. Innoc. Anchur. Hof. quod potest etiam beneficia retinere, & de novo suscipere) at non potest ad ultiores Ordines ascendere, donec abolitur auctoritate a suspensi illis ordinis, quia per salutem videtur promotus. Sic Innoc. dicit. cap. de simoniae, Panorm. Febr. Anchur. Hof. Tabiena. Armilla. citati pro prima sententia.

34 Nota secundo, quod Sylvest. verb. simonia, quæst. 8. d. 5. dicit adhuc esse suspensum, licet expresté contradicatur; quia similiter esset suspensus, si non pro sua ordinatione, sed pro alia accepisset Episcopum numerum. Ratio, quia ordinatur ab Episcopo simoniae, iuxta dicta secundum poenam in ordine: & juxta ibi dicta dicendum est incurrit poena Sixti Quinti, quando pretium ordinis fuit solutum.

35 Secunda sententia veriore, quod ordinatus simoniae ignoranter nullam suspensoem, nec confurat aliam contrahit, quia cap. 2. de confit. in 6. dicitur nullam sententiam ligare ignorantem, nisi ignorantia sit crassa, vel supina; atque si intelligendi sunt textus citati pro prima sententia, quando ignorantia sit crassa: & sic explicant aliqui d. cap. præsentatione 1. quæst. de ignorantia culpabilis, ut referunt ibi Archid. & Turcer. non enim est aquum, ut qui caret culpa patiat poenam. Sic tenet Nazar. in omnibus summis, cap. 25. num. 68. & Bellamora. & Card. quos ibi refert; item Salzedo super præst. Bernat. Hof. & cap. 91. incipienti, simoniae, §. non dat. Henriquez lib. 1. ad evitanda scandala: nempe quando sunt denunciati, vel notorii perculsores Clerici: Probatur, quia iuxta hanc constitutionem tantum hos tenemur vitare, quando scilicet sunt denunciati, vel notorii perculsores Clerici, in omnibus, etiam in receptione Sacramentorum: ergo recipiens Sacraenta quacunque ab illis, dum non sunt denunciati, &c. nullam contrahit confutam, alias tenteretur illos vitare.

36 Immò hoc verum est, etiamque post ordinationem ra-

tem habeat dationem pretii pro ordine faciem, & solvit præsumum pretium, si extero signo non induxit, quia ratificatio in iis non retrotrahitur, nisi quando verbo, vel extero signo facta causa efficas ordinationis; quia autem est suspensus, qui simoniae scienter ordinatus est: at hic non scienter, sed penitus ignorans sic ordinatus est. Sic Henriquez dicit cap. 37. num. 4. & dicit cap. 6. num. 7. & Marvar. d. 25. n. 68. videtur dicere idem, licet non tam expref- sionem, sed idem colligit ex Doctoribus infra in fine hujus dubiis citandis, qui docent non incurri poena, quando pecunia datur post ordinationem. Nec oblat cap. sicut mnis. de finis, quia loquitur de beneficio collato per simoniae ignoranter; de quo speciale faciemus dubium. Hoc tamen est contra Majolus lib. 5. de irregulari. cap. 45. num. 2.

37 Nota, quod non peccat solvens amico pecuniam, quam se inchoo pro Ordine dedit, sed non complacet de simonia præterita, nec hoc solvit quas ratae habens simoniae cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per triennium; & tamen ea est simonia, cum apponatur pactum remittendi Episcopico obligacionem aliena de ordinatum fine patrimonio respondent Panormi. & Inno- c. ibi, quod est speciale in eo cau; quia ea non est proprieta simonia, cum nondum esset contracta obligatio suspensi, per cap. præterea, §. verum, dicit. 32. ubi sic dicitur, officium simoniacorum nullo modo recipiatis. Quod si obstat, cap. præsent. de simon. ubi ordinans promulgue re- cepta, quod ordinatus non petet ab ordinatore alimenta, est suspensus per trienn

Quod vitam necessario. Ratio differentia est, quod acquisitionis status, est quasi acquisitionis characteris omnino indebilis; at ius accipiendo talis videtur, vel portio eius qui si acquisitionis beneficij, que impeditur per simoniam, vel excommunicationem: sicut per depositionem regularis non tollitur status, nec mutatur in secularium, sed tantum tollitur vox in Capitulo, & vicus integer ex communione, religio solo videtur ad vitam omnino necessario. Hec Navarr.

55 Tertia pena est, quod simoniacus in Religionem tenet restituere premium: de qua infra in dubio speciali de hoc.

56 De penis vero simoniacorum dantum aliquid pro litteris gratie, vel iustitia a fidei Apolitica obtinendis, dicit brevis, quod faciens pacatum propositum, vel sibi, vel alteri obtinenda, & promittens aliquid ea de causa, & acceptans promissione, & dans aliquod ex pacto, vel promissione occulte, vel maniferte, five sub verbis generalibus, & plene non expensis, five specialibus, & illud recipiens, & tunc pro iustitia, vel gratia obtinenda, nullum pacto, aut promissione precedenti, & simil modo recipiens, & confidens aliquid horum predicatorum esse factum, si non revelaverit summum Pontificem intra triendum per se, vel per alium, qui fideliter id ali referat (intellige de existentibus in Curia Romana) & tandem qui sciens iustitiam, vel gratiam sic obtinet ea utitur: hi omnes preter non denunciare (cui sola excommunicatione statutum, ut bene notat P. Molina nbi infra) incurrit excommunicationem Papalem, & a qua etiam in mortis articulo, velde mandato Apolitico aboliwi non possunt, nisi ita datum, & acceptum restituunt pauperibus: & omni beneficio, & officio Ecclesiastico, ac seculari, tam temporali, quam perpetuo privant ipso iure, & redditum infabilis ad officia, & beneficia, & sunt infames: & expeditiones iustitiae, vel gratiae ea via obiectae sunt ipso iure nullae. Patet ex Extravag. 1. de sententia excommunicationis, quæ est Bonificii VIII. que licet revocata esset, ut referunt multi Doctores citati per P. Molinam: ut innovata est a Gregorio XIII. per quamdam Extravag. de datis, & promissis pro iustitia, vel gratia, quæ quando casus occurrit, est latè videtur Navarr. in tractatum super ilam edidit, & lib. 5. consil. in antiquis, tit. de sententiis excommunicationis, consil. 49. & 50. & P. Molina tenuo 1. de justitia tractat, 2. disput. 92. per rotam, ubi pag. 544. bene nota, quod cum omnes haec actiones tamquam principales prohibiti sunt sub his penas, singuli, qui aliquid horum efficiunt, ells res effectum non fortiori, nec ipsis ulterius predicatori, incurrit. Quare qui solum promitteret aliquid ea de causa, ells est, cui id promitteret, non acceptaret; sed cum repelleret, incidet in omnes has penas.

57 Tandem nota, quod si incurrit penas simoniae in ordine, beneficio, vel ingressu Religionis, oportet, ut datum procedat ordinem, vel beneficium, licet aliquis potest det aliiquid ex officio, vel beneficio, licet aliquis potest det aliiquid ex animo emendi, non incurrit has penas, & patet claritas infra; quia non est simonia utriusque completa. Sic Navarr. in omnibus summis, c. 25. n. 63. Manuel 2. tenuo summa, c. 56. n. 6. Salzedo super praed. Bernard. Diaz, c. 91. incipienti simoniaci, verf. sexto.

58 An vero incurritur penas simoniae, quando actus non valet, habes supra, dub. 34. in fine.

DUBIUM CV.

An simoniaci mentales incurrant penas contra simoniacos latas, & si teneantur restituere.

1 Hac in re constat excommunicationem, & sufficiens, & reliquias penas præter restituitionem, non incurrit: tota vero controversia est de restituitione, ac scilicet simonia mentalis obliget ad restituitionem.

2 Nota, quod duplex est simonia.

Altera exterior, quando scilicet est pactum externum implicitum, vel explicitum dandi tempore pro spirituali.

Altera mentalis, & interior, quando scilicet nullum tale pactum intervenit, sed tantum mente quis intendit dare temporale pro spirituali. Et hæc mentalis est duplex.

Quedam, quæ constituit in folio proposto, & desiderio, nil exterius dando, nec recipiendo, & de hac non est dubium.

Aliæ est, quæ pervenit ad opus, quando scilicet est intentio dandi, vel recipiendo spirituali pro temporali, tamquam pro pretio abique aliquo pacto explicito, vel implicito, & sic datur. Quod tripliciter potest contingere.

Primo, quando ex parte tantum beneficium accipiens est intentio simoniae, ut si quis det Episcopo aliquid, vel ei servit, exterius per modum doni, & libertatis, at interius per modum pretii pro beneficio: at Episcopus iugaverit præve hujus intentionis liberaliter conferat beneficium.

Secundo modo ex parte tantum dantis beneficium, quia scilicet accipiens gratis accipit beneficium, & sic putat sibi dari: at Episcopus vere habet in mente dare

tamquam premium pro servitio, vel re temporali sibi praesita.

Tertio modo, quando ex parte utriusque est depravata intentio, at exterius nec explicita, nec implicita id declaratur, sed Episcopus fingit gratia dare, & accipiens fingit gratia levire, &c. Unde si dans temporale speraret spirituale, non tamquam pro pretio, sed ex gratitudine, & benivolencia, nulla est simonia, etiam mentalis.

3 Dubium ergo est de simonia mentali, quæ pervenit ad opus, an obliget ad restituitionem.

Quadrupliciter est simonia.

4 Prima est obligare ad resignandum beneficium per eas accipitiam, & restituendum premium.

Seconda obligare ad hoc, quando est simonia mentalis iure divino, & naturali vetita, sicut quando fato iure Ecclesiastico.

Tertia non teneri ad resignandum spirituale sic acceptum, bene tamen premium.

Quarta, & tertio, nec teneri simoniactum mentalem ad resignandum beneficium, nec ad restituendum premium. Parte ex 1. fin. de simon. ubi id expressè dicitur.

5 Nec obstat, quod usurpari mentalis teneat restituere, secundum omnes: quia est latæ differentia: nam usura obligat ad restituendum iure naturali, & divino, quod punit actus internos: & sic eam illa pecunia vera detur pro mutuo, aut auctem pro mutuo nil posse, quia iuste naturali impedit translatio domini, tenet recipiens, ubi id noverit, illud premium restituere: at simonia (ut infra dicimus) tantum obligat ad restituendum ex iure Ecclesiastico, quod non punit actus internos: immo in hoc casu expressè decernit non obligare ad restituendum, c. fin. de simon. Hinc est, ut simoniactus mentalis non teneatur restituere.

6 Hinc inferum aliqui, quod si quis servit Episcopo animo interno recipiendi beneficium, ut premium servit, & Episcopus ei contulit beneficium animo etiam interno solvendi illo servitum, at exterius nullum etiam implicite interfuit pactum, at uterque fixus gratus facere, recipiens beneficium non teneat illud religiante; ne Episcopus solvere servitum; quia solum fuit simonia mentalis quæ ad restituendum non obligat. Sic Cajet. 2. 2. quæst. 100. art. 6. verl. ad 2. obiect. Angles floribus, 2. p. quæst. quæs. à restituitione libor. dub. 18. fol. 194. & pro hac tentativa referit solet Innoc. c. fin. de simon. & Nav. in commento super idem caput, num. 13. 21. 27. & summa Lat. c. 23. n. 103. vers. 2. Et in fine.

At nec hinc, nec Nav., explicitè loquuntur de Episcopo conferente beneficium, sed in genere de eo, qui contulit beneficium. Ex hoc verillimum est, ut si loquuntur de eo, qui non tenet conferre, ut si personæ privata sicut conferat solum beneficium; quia ibi nulla est iunctitia, nec alia malitia, præter simoniactum mentalis, que ad restituendum non obligat. Et similiiter hoc est verum de Episcopo, vel alio, qui ex officio tenet distribuere beneficia, quantum est ex simonia mentalis: quod non tenetur restituere premium servitum; quando contulit beneficium animo interno eo solvendi servitum; quia simonia mentalis numerum obligat ad restituionem: & de hac ratione tandem locuti sunt Doctores citati, quia tantum aegrande de restituitione simoniae mentalis; at alia ratione abique dubio tenetur Episcopus restituere tale servitum, & idem dico de quocunque alio, qui tenet conferre beneficium, quia, quando aliquis tenetur eligere, non dicitur propriè facere liberalitatem eligendo, cùm faciat id, quod tenetur ex officio, nec posse ibi retinere, ut optimè Paulus de Castro, num. ex familiâ, §. 3. de salaria, numer. 5. ff. de legat. 2. Et ibi padilla num. 21. & licet aliquo modo posse dici, quod Episcopus in hoc casu exercitat liberalitatem, ut docent multi, quos referit ibi padilla cum gloss. c. relat. ex praed. 2. fol. liber. lira, quia poterat eligere hinc, vel illum: at hanc liberalitatem, etiam res, quam tenetur distribuere, sit meret temporalis, non potest vendere, & si vendat, peccat contra iustitiam commutativam, & tenetur restituere, perditam s. si de salaria, & habet supra in hoc 2. lib. cap. 2. fol.

Item quæ stipendiatus de publico, ut exercitat aliquod munus, & ultra, quæ accipit stipendium a privatis, peccat contra iustitiam, & tenetur restituere, ut de patet: at Episcopus stipendiatus est; ob id enim recipit decimas, ut minus suum obeat: pars autem munera est distribuere beneficia sive diecessit: ergo si aliquid recipiat a privatis, ut diligebat, peccat contra iustitiam, & hac ratione tenetur restituere: sicut ex celstante, quantum est ex vi simoniae mentalis, non tenetur, & sic tenet in propriis terminis Lnd. Lopez. 1. p. infraib. novi. c. 306. fol. 964. pag. 1. in fine, & rito fol. sequenti. 2. & 3. consil.

DUBIUM CVI.

An omnis simonia externa, & realis sit subiecta penas simoniae, & obliget ad restituitionem, vel tantum simonia realis completa ab straque parte.

1 Supponendum est, quod simonia externa committitur, sive sit explicitum, sive implicitum pactum dandi tempore pro spirituali. Implicitum, vel tacitum dicitur, quando non fit formaliter, expresse, sed nutibus, & signis, vel ex modo dicendi, vel factis ipsi, vel alio modo quis significat depravatum intentionem suam, ita ut se mutuo intelligent. Navarr. summa Lat. cap. 23. numer. 103. & super cap. 9. fin. de simon. numer. 28. & sequentibus. Gac. 99. cap. 9. numer. 14. 15. Ladev. Lopez. 1. part. infraib. novi, cap. 305. fol. 959. 960. Capna lib. 2. de simon. cap. 95. numer. 26.

2 Secundo nota, quod simonia exterior est duplex.

Quædam completa, & perfecta, quæ appellatur committere à Jurisperitis simonia realis: & est, quando verè traditur premium rei spiritualis, & traditur etiam res ipsa spiritualis.

Alia est incompleta, quam appellant communiter conventionalem; quando scilicet vel non est sequuta vera traditio rei spiritualis, vel pretii, & hæc a quibusdam appellatur mentalis, eo quod non subiecta penas simoniae, sicut ponit du exempla hujus tacti pati, quæ apud illum videbitur.

3 Secundo nota, quod simonia exterior est duplex.

Quædam completa, & perfecta, quæ appellatur committere à Jurisperitis simonia realis: & est, quando verè traditur premium rei spiritualis, & traditur etiam res ipsa spiritualis.

Alia est incompleta, quam appellant communiter conventionalem; quando scilicet vel non est sequuta vera traditio rei spiritualis, & vel pretii, & hæc a quibusdam appellatur mentalis.

4 Nota est, ut sit realis, & completa, si tradatur pars rei spiritualis, & pars pretii, ut si vendata duo beneficia viginti aureis, est sicut, si tradatur unum beneficium, & unus aureus; quia non refert ad simoniactum, quod vendatur unum, aut duo beneficia magno, vel parvo pretio. Et similiiter est realis, & completa, quando est traditio pretii, & beneficii, licet alter non cepit beneficium post sellationem. Si tamen promittit datur centum instrumento publico, & est traditi beneficia, & iouis instrumenti, non est realis, & completa; immo nec est realis, & completa, contra Navarr. quando convenerunt, ut alter daret beneficium, & alter scripturam promissionis centum, & traditum est beneficium, & scriptura; quia scriptura per se non est pars pretii, sed probato quedam promissionis pretii.

5 His suppositis circa dubium propotum convenienter Doctores, quod, quando simonia est incompleta ex utraque parte, quia scilicet non tradita est res spiritualis, nec pretium, non incurrit excommunicationem, nec carcer penas simoniae: & similiiter, quando est completa ex parte foliis promissorum pretium, quia scilicet debet pretium, & alter non dedit beneficium. An vero premium sit tunc restituendum, infra dicimus.

6 Sicut lib. 9. de iust. quæst. 8. art. 2. prop. finem corporis, dicit omnem simoniactum incurrire excommunicationem, per extravag. 2. de simonia, aut enim Extravagans, qui quæmodoliter dando, vel recipiente simoniactum committere: & infra, in beneficiis, & officiis Ecclesiastici: ergo comprehendit omnem simoniactum.

3 Ad dicendum est, quod tantum simoniacti in ordine, beneficio, & ingressu Religionis, sunt excommunicationi, & puniantur penas simoniae: & similiiter, quando est completa ex parte foliis promissorum pretium, quia scilicet debet pretium, & alter non dedit beneficium. At vero premium sit tunc restituendum, infra dicimus. At magna dubitatio est, quando est tantum completa ex parte promissionis beneficium; quia scilicet illud dedit, at alter non solvit premium, ut tunc incurritur penas simoniae, & alter teneat restituere beneficium tamquam non suum, ac fructus restituere. Quidam affirmant, quia beneficium principale obtinet locum, & est vera deditum ad creditum. At verum est, quod non incurritur penas, nec tenetur restituere beneficium, sed ad incurriendas penas, ac obligacionem regnandi beneficium cum fructibus, requiritur simonia completa utriusque, quia sit tertius filius. Unde, dum sylvest. verbo simonia, quæst. 2. in principio, dicit simoniactum conventionale obligare ad restituendum accepit, ut secundum omnes intelligitur tali pretio accepto, ut infra dicimus.

5 Nota primi, hinc excipi simoniactum confidentiali, quem subiecta est penas, & restituitioni, licet nondum completa sit, ut habet supra dub. 34. & etiam simoniactum, quando aliquis promittit illud dicit, at alter non solvit premium, ut tunc incurritur penas simoniae contra simoniactos (intellige de iustitiae, electiones ad praetauras Religionis, ut dixi supra dub. 104.) quia extravagans 2. de simonia, aut enim Extravagans, qui quandoque dando, vel recipiente simoniactum committere: & infra, in beneficiis, & officiis Ecclesiastici: ergo comprehendit omnem simoniactum.

3 Ad dicendum est, quod tantum simoniacti in ordine,

beneficio, & ingressu Religionis, sunt excommunicationi, & puniantur penas simoniae: & etiam simoniacti contra simoniactos simoniacti in ordine, & beneficio. Et per hoc intelligendi venient aliqui ex Doctoribus, quos pro hac tentativa referant, quos videns potest decipi, dicunt enim tantum excommunicationi simoniactos in ordine, & beneficio; intelligunt enim per dixi extravag. 2. quia illam explicant: at per extravag. 1. eodem titul. ut dixi supra dub. 104. excommunicationi simoniacti in ingressu Religionis, & non datur aliquis texsus prius alios simoniactos, ut patet ex dicitis dicitur dub. 104. Unde, dum dicit dicitur extravag. 2. Quoniam dicitur dando, vel recipiendo, intelligitur pro ordine, vel beneficio, quia de hac tantum simonia est illi ferme, & nomine officiorum intelliguntur illi beneficia, ut dicunt Doctores citandi. Si tamen Cajet. verbo excommunicationis, cap. 2. Navarr. summa, cap. 23. Latinæ numero 111. vers. 7. & cap. 27. Latin. & Hispan. numero 106. & super cap. final. de simon. numero 29. Arribal. verbo excommunicationis, excommunicare.

6 Secundo nota, quod si duo convenient, ut alter renunciet beneficio in favorem meum, & ego renunciaro in favorem suum, vel Petri, et conventionalis, & incompleta sit, ut habet supra dub. 34. & etiam simoniactum, quando aliquis promittit illud dicit, vel gratia, vel simonia, quando renunciat, fit realis, & completa. Sic Navarr. cap. 5. quæst. 2. de script. except. 4. in fine.

7 At quando quis renunciat beneficium cum reservatione penionis, & alter reservacioni consentit, licet nondum cum solverit, est simoniactus utriusque completa. Sic Navarr. lib. 5. consil. titul. de simon. in antiquis, consil. 11. & Manuel 2. tomo summa, cap. 16. num. 3. At in hoc utroque casu infra dictum non incurri potest: quia est simonia solo iure humano verita.

8 Hinc inferum primò, quod vendens pensionem, licet aliquando committat simoniactum, at non incurrit excommunicationem, & alias penas: quia pensio non est beneficium. Sic Navarr. summa Lat. cap. 23. numer. 111. in principio. Manuel 2. & Salzedo supra. Ladev. Lopez. 1. part. infraib. novi, cap. 303. fol. 935. Quod limitat Manuel ibi cum Navarr. lib. 5. consil. titul. de simon. in antiquis consil. 32. in novis consil. 59. & 60.

5 Secundo inferum, quod vendens pensionem jupatratorum, licet simoniactum, at non est excommunicationatus, nec incurrit penas simoniae: quia non est beneficium. Sic Navarr. lib. 5. consil. titul. de simon. in antiquis consil. 47. in novis consil. 57. & in antiquis consil. 16. num. 2. & 3. ubi dicit secus est, si

se, si premium praesentaret ad beneficium; quia tunc est simonia circa beneficium. An vero iuxta *Conf. Trid.*, vendens iuspatronatus incurrit excommunicationem; habet *supra*, *dub. 82.*

6 Tertio infertur, quod qui emeret vicariam spiritualiæ perpetuum, incurret penas simoniae; quia talis vicaria est beneficium, ut dicam *materia de ordine s.* & li. ceteri temporali, ut ad vitam Episcopi, vel vicaria Rectori ad vitam parochi, vel alterius beneficiati, licet est simonia, quia vicaria est spiritualis, at non incurrit excommunicationem, ne alias penas simoniae; quia non est beneficium. Sic *Navarr. summa Lat.*, cap. 23, numeri 111, 121, et *dilectum tertium*, & lib. 5, consil. titul. de simonia in antiquis, fol. 68. *Ludovic. Lopez* 1. part. *infruct. novi*, cap. 307, fol. 975, pag. 2. *Manuel 2. tomo summa*, cap. 56, numeri 6. *Salzedo super prael. Bernard. Diaz*, cap. 91, *infruct. simoniae*.

7 Quartio infertur, quod si Canonici sede vacante conveniunt, ut qui ex ipsis eligerebantur vicarius Capituli, videbant cum reliquis sulariis, & emolumenta ex officio proventia, omnes sunt simoniae; at non excommunicati; qui licet vicariatus sit spiritualis, at non est beneficium. Sic *Navarr. lib. 5, conf. m. 4, n. 7*. *Prelat. vicie* *fusus*.

8 Ultimum infertur, quod ubi sunt collegia pro scholasticis pauperibus instituta, si quis cedat loco suo per premium, est simonia; quia sunt annexa spiritualibus; at non incurrit censure, quia non sit beneficium. Sic *Navarr. lib. 5, collatio*, *tit. de simon. in novis conf. 89.*

9 Excipe a regula dicta, quando datur premium pro assistitia, vel gratia, iuxta dicta *supra*, *an. 104, in fine*, licet enim non sit beneficium, incurruunt tamen censure, ut ibi dixi.

D U B I U M C V I I .

An simonia realis, & completa, solo ramo, jure Ecclesiastico vetita, subjacat restituere, & penitus simoniae.

1 Exempli gratia. Duo permittant beneficia, traditio- ne lege fine licentia superioris, vel si quis conferit beneficium referens pensionem fine licentia superioris, quae sunt simoniae de jure Ecclesiastico. Dubitatur, an fin excommunicati, & utroque beneficio ipso factu privati, & teneant fructus restituere.

Duplex est sententia.

2 Prima affirmativa. Probatur, quia haec penae faciuntur contra simoniaos, *Extravag. 2. de simon.* At simoniae simonia solo jure Ecclesiastico, dicuntur in jure simoniae, ut confar ex *supra* dicti: ergo, maximus quia ibi dicuntur incurri penas quomodolibet dando, vel recipiendo. Pro hac sententia est *Navarr. cap. 5. quando*, *de recipiendo*, *except. 4. in fine*, *ubi dicit*, quod simoniae, de qua ibi tractat, sunt tamen est de jure humano, felicit, renuncio meum beneficium, ut tu remanes tuum: & ramen dicuntur incurri excommunicationem, & collationem esse nullam, & teneri restituere fructus. Idem, quando renunciant referata penione, quae est simonia de jure humano, tenet *lib. 5. consil. tit. de simon. in antiquis*, *conf. 11. & in alia*, quae est etiam de jure humano, dicit *idem conf. 21. & in novis conf. tit. caus. 41. in fine*, & in antiquis *conf. 22.* In novis vero *conf. 41. in fine*, dicit *idem*, & facit *ibid. est simonia tantum de jure humano*. Pro eadem sunt *Panorm. cap. ex parte. 1. de off. deleg. & Feli cap. ad audiencem*, *et 2. de recip.* ubi sententia est simonia de jure Ecclesiastico, quando quis renunciatur, ut debet beneficium certa persona, & tamen dicunt non valere renunciationem, nec collationem factam alteri. Pro eadem sunt *Soros lib. 9. de inspi. quib. 7. art. 2. vñclaf. 2. & Ludovic. Lopez 1. part. inspi. novi, cap. 299. concl. 5. fol. 904.* ubi dicunt collationem beneficium, quando vel reservatio pensionis, & non fit mentio Papae, non valere: & tamen est simonia de jure humano. Eamdem tenet quidam juniores, qui afferunt sic re late disputata inter viros doctos resolutum est.

3 Secunda sententia probabilior est, non incurri penas, & sic in casibus propotitis non esse excommunicatos, nec privatos beneficis sic receptis ipso jure, nec teneri fructus restituere.

Probatur primò ex *præcepto*, scilicet enim incipit: *Cum se- tur simoniae prædictas tam dicerimus, quād farcerem can- num audieris abhorreat.* Ergo loquitur de simonia divino fidei, ac canonico jure reprehobato: nam prædicto legis dat intellectum toti legi, & ex ipsa regulatur, & causam finalē accipit, ut optimè multos allegans docet *Molina lib. 1. de primis. cap. 5. numer. 3.* *Gutierrez lib. 3. quib. 17. numer. 89.* & *supra* 1. numer. 36. & lib. 1. quib. 89. numer. 5. 6. *Mandolus 9. regula Cancell. quib. 5. numer. 3.* *Navarr. summa Lat.* cap. 23. numeri 108, *vers. Lqua antem Ludovic. Gomez reg. de annali pessi. quib. 3.* *Navarr. cap. 5. quanda*, *de recipiendo*, *except. 8. num. 1. 8. 9.*

Secundo probatur, quia verba in dubio capi debent in posteriori significato, ut docet *Ludovic. Gomez reg. de triennio. lib. quib. 12. q. sed quod regula*, ficut dictum de excommunicatione, quod in dubio capitur pro majori, cap. penultima de sententiæ, excommunicare. & in materia penalis, & odiosa, qualis est ista simonia, nomine simonia tantum comprehendetur illa, que propriissime est simonia, ut docet idem *Ludovicus Gomez in questione 12. vers. cuncta iuris*. At portus significatio simonia est simonia iure divino prohibita, & ea tantum est propriæ, & strictè simonia, ut confit ex simonia definitione, quae est *emptio, & venditio rei spirituali*; ergo. Unde cum in dicta *Extravag. 2. dictum*, quod *quod simonia*, & *excommunicatione* in antiquis *temporibus*, & lib. 5, consil. titul. de simonia in antiquis, fol. 68. *Ludovic. Lopez 1. part. inspi. novi*, cap. 307, fol. 975, pag. 2. *Manuel 2. tomo summa*, cap. 56, numeri 6. *Salzedo super prael. Bernard. Diaz*, cap. 91, *infruct. simoniae*.

Tertio, quia cap. cum *tim.*, *de venia permisam*, quod loquitur de permanentibus beneficiis, & tandem habet *penam prævaricationis*, ferendam tamen excommunicationem vero non habet. Hanc fertur tentiæ *Covarrubias*, & illam tenet *lib. 2. de recip. cap. 2. numer. 256. & sequentia*, male tamen citat pro le *Covarrubias* & *Navarrum*, quia nil dicunt ad hoc conseruantur. Eamdem tenet *Dragon. 2. 2. quib. 100. art. 6. lib. fusum*, *Manuel 2. tomo summa*, cap. 64, numeri 6. & *supra* 56, numeri 6.

4 Excipe simoniae confidentialiæ, quae substat est penas, licet aliquando ut tantum jure humano prohibita: ut quantum quis renunciatur beneficio, patet initio, ut sibi, vel aliis potest reddatur; vel cum reservatione pensionis, non sibi, quia hanc non est confidentialis, ut dixi *supra* dubitatur. 34. 34. led ali si vel similia, est de quo *supra* dicta dubitatur. 34. Excipe etiam quanto datur aliquod notarium, vel officiale Episcoporum, facit etiam ut simonia jure humano, incurruant penae *Tridentini session. 21. cap. 1. de reformato*, ubi dixi *supra* dubitatur 19.

D U B I U M C X I X .

An quando sola vox, & instrumento, preficitur quis se dare tempore pro spirituali, si vera simonia, si preventum sit ad traditionem rei spirituali, & pretii, & subjaceat penas simoniae, & obliget ad restituendum.

1 Quidam affirmant; quia non stat habere animum quodam tempore pro spirituali, & non emendi, qui hoc est emere. At verius est non incurrire, licet peccet mortaliter, quia participat cum simonia videnti dando ad hoc operam efficacem, & et dationem scandali aliis. Probatur, quia hic revera non habet animum dandi tempore pro spirituali: hoc enim non stat, cum non habetur animum emendi, sed inquit vox, & instrumento se dare tempore pro spirituali; cum tamen non habeat animum dandi pro hoc, ac fictus homo, non est homo, nec hereticus, sed vox est vere hereticus.

D U B I U M C X .

An quando datur aliquid parvum pro beneficio, si peccatum mortale, & incurvantur penas.

1 Dico primo, quod in foro externo non judicatur simonia, quia ex parvitate rei date presumitur gratis dari: at in foro conscientiae est simonia, quando datur ex patre. Patet prima pars ex cap. *est quod simoniae*, *de simon. Patet secunda*, quia vere, non gratis datur. Sic *Panorm. 1. art. cap. esti questiones*, *Gregor. Lopez lib. 2. fol. 2. art. 17. part. 1. Navarr. lib. 5. consil. tit. de simon. in na- 2. art. 2. conf. 52.*

2 Secundo dico, quando propter re donatae parvitatem non est peccatum mortale, non incurritur excommunicatione, quia nequit incurri sine culpa mortali. Sic *Navarr. lib. 5. numer. tertio*, & *super Extravagant. de dicit. & promiss. pro ipsi. vel grat. numer. 17.* *P. Molina tomo primo de justitia, tractatu de dispensatione 92. pagina 547.*

3 Tertio dico, licet datur quod modicum pro re spirituali animo emendi, vel pro pretio ipsius, est simonia mortaliter. Ratio, quia licet res data sit medica, at impia rei spirituali facta est maxima, cum reponatur in numero assimilabili pecunia. Sic *Navarr. utroque loco el- 100.*

4 Quartio dico, quod tunc incurritur excommunicatione, & alia penae, quia est simonia mortaliter, & gravis irrogat iniuria rei spirituali. Sic *Navarr. eo conf. 52.* Nec contra hoc fuit ipse *Navarr. super Extravag. citata*, *numer. 17. & P. Molina ubi supra*, ubi dicunt, quod licet datio rei minimæ pro justitia, vel gratia animo emendi sit peccatum mortale; at non incurritur penae illius *Extravagant.* quia est differentia ratio in molto cau, in quo ponunt penas in eidum simonia; at in illa *Extravagant.* non tam in eidum simonia ponuntur, quia non numeribus corrumptur auctor justitiae, vel gratiae, ut docent *ibid.*

Lib. II. Cap. III. Dub. CL XCII.

Navarra, & *Molina*, quem modica non corrumpunt. Ultimum dico, quod, quæ quantitas sit modica, arbitrio prudentis relinquuntur, attenta qualitate dantis, & eius, cui datur, & rei, quæ obtinenda speratur, & alii circumstantiis, ut habetur cap. *est quod simoniae*, *de simon. & eius*, *doct. ibi Panormitan.* & omnes *Navarr.* dicto conf. 52. *P. Molina supra.*

D U B I U M C X I .

An jure divino, & naturali teneantur simoniae restituere premium pro re spirituali acceptum, & ipsam rem spiritualem resignare.

1 Circa rem spiritualem, v. gr. beneficium, duplex est sententia.

1 Prima ait collationem simoniae esse jure divino, & naturali nullam, & sic eodem jure teneri recipientem resignare. Fundamentum potissimum est, quod acquiritur contra voluntatem dominii, est restituendum: at tale beneficium acquiritur contra voluntatem Christi, qui est beneficiorum dominus, qui justus gratis dari, ergo. Si tamen *Covarrubias reg. peccatum*, *2. part. q. 8. numer. 1. vers. ex eadem. Sotus lib. 9. de just. q. 2. art. 1. ad 6. Adrian. 4. quod lib. 9. art. 3.*

2 Secunda sententia probabilior docet non teneri restituere stando in solo jure divino, & naturali; sed collationem esse validam.

Probatur, quia emens beneficium non facit injustum, sed patitur; debet enim gratia accipere, & tantum peccatum contra religionem, cujus transgressio non obligat ad restituendum.

Secundo probatur, quia dispensator duplicitate potest res domini contra eius voluntatem dispensare.

Primo modo, quando dominus præcepit, ut nullatus dispensetur, & tunc accipiens tenetur jure naturae restituere, quia accipit omnino contra domini voluntatem.

Secundo modo, quando est tantum invitus dominus quod modum, quia scilicet dominus præcepit dispensare gratis, ac dispensat ob premium: & tunc pretio accipiens non peccat contra iustitiam, & per consequens non tenetur jure naturae restituere. Hanc tenet communiter *Doctores*, ut fateatur *Covarrubias*, *art. 8. vers. Non me latet. Viterbi. dist. 1. numer. 8. art. 5. Aragon. 2. 2. quib. 32. art. 7. fol. 759. in fine*, & *lib. 260. in initio*, & *quib. 100. art. 6. fol. 1132. conclus. 2. Navarr. lib. 2. de recip. cap. 2. a. numer. 401. usque ad 411. Sylvester. verbo simonia, qualib. 20. dicto 1. Gutierrez. 99. canon. cap. 9. numer. 16. Isidore. Lopez prima part. *infruct. novi*, cap. 306. fol. 963. *Navarr. summa Lat.* cap. 23. *& commentator de iuris*, *numer. 29. & Sotus dist. quib. 8. art. 2. ad 2. hanc tenet, dict. enim, quod nisi communis opinio reclamareret, diceret, quod iure divino simoniacus est inhabilis ad restituendum, præbendam unde claret convicibus ex communi opinione eam tenetur restituere. Idem *Palud. 4. distinct. 23. quib. 5. numer. 9. & dodici juniores.***

3 De pretio vero per simoniaem pro re spirituali recepto, an sit jure divino, & naturali restituendum, est longe difficultus dubium. Duplex est sententia.

4 Prima, & iatis probabilior docet accipiente tali premium teneri ante judicis sententiam restituere, & beneficium resignare, ut de *latus infra*. Probatur, quia de beneficio est textus clarus, *cap. de hoc*, *de simon.* ubi sic dicitur: *Premium restituunt. cum fine gravi simonis sua præsumpto restituere non possint.* Et de beneficio, & ordine etiam *Extravagant. de simon.* quam de his dubiis simonis loqui probavit *supra dub. 100. ubi sic dicitur: Ad illorum omnium, quae præcepit, restitutioem sub anima sue pericolo sit affectus.* De simonia in *Religionis ingressu* est *cap. veniens de simon.* ubi dicitur, *compellat eos restituere.* Et licet hi textus non sint ita clari, at sic recepti sunt, & intellecti communiter a *Doctores*. Unde quillo modo auderem hos a restituere. Et sic tenet *D. Thom. 2. 2. quib. 10. art. 6. ad 1. & 4. & Doctores omnes citandi dub. sequenti*, qui vel affuerint in omnibus simoniis hec procedere, vel alii, qui dicunt in his tantum tribus generibus simoniae esse obligationem restituendi premium: idem omnes *Doctores* citandi dub. 114. qui tamquam manifestum supponunt, teneri restituere premium, & folium dissentient circa questionem, cui sit restituendum.

5 Secunda sententia probabilior docet non teneri jure divino, & naturali restituere. Fundamentum hujus est, quia sola violatio iustitiae commutativa obligat restituere: at hic videntur non peccat contra iustitiam, sed contra voluntatem domini gratis dare, at id non est ex iustitia, sed ex sola Religione, cuius violatio non inducit obligationem restituendi: non enim id præceptum est in favorem recipientis beneficium, sed ob rei lacre favorem: sicut non extrahere delinquentem ab Ecclesia, non in favorem ipsius, sed Ecclesia inductum est, & sic illum extrahens, & puniens, est sacrilegus: at non ius in*injustus*, nec tenetur restituere. Hinc tenet *Viterbi. supra*, *numer. 4. Sylvester. & Navarr. Gutierrez. Navarr. supra*, *Ludovic. Lopez 1. part. *infruct. novi*, cap. 306. fol. 965. in fine*, *Anglor. floribus*, *2. part. quib. 2. quis a restituitione sit liber, alio, 18. fol. 193.* Idem tamq. nam valde probabile tenet *Bannus*, *2. 2. gnu. 32. art. 7. fol. 1174.* & multi viri docti ex Societate de hac re confulti.

præcis beneficis, sicut de simon, in refugio, nn. 15. & videtur tene-
re Navarr, lib. 5, consil. tit. de simon, conf. 55, in antiquis.

10 At verius est id esse deducendum ex fructibus. Ratio, quia licet ipse peccaret in tali administratione, & fer-
vitio, & julle à judice in foro externo ab hoc puniretur
majori pena; at certum est illud ministerium fuisse in
utilitate Ecclesiæ, cum vere ministratur, veraque Sacra-
menta contulerit. Et confirmatur, quia id confundendum
erat in ministerio, qui servierat; & quia etiam possessori
malæ fidei datur iusta laboris merces, ut dixi. Sic collig-
itur clare ex D. Thom. 2. 3. quæst. 100. art. 6. ad 4. Sylof.
Soto, D. Anton, dicunt enim deducendum esse fructus con-
sumptus in servitium, & Ecclesiæ utilitatem. Et tenet
Henrig. lib. 13. de excommunicis, cap. 14. nn. 3. in fine, & 3. n. 3.

11 At vero, si sit pauper, posit sibi retinere, dicam
infra dub. 119.

12 Nota quod excommunicati, & supieati, casu quo
tenentur restituere fructus, possunt deducere omnes ex-
penas dictas; quia est eadem ratio.

D U B I U M C X V I .

An quando quis ignoravit simoniam, quia scilicet
est ipso ignorantis alius dedit premium, ut sibi
conferretur beneficium, teneatur beneficium
resignare, & fructus restituere.

13 Ac in re certum est, quod sive dicamus colla-
tionem fuisse validam, sive non fuisse, ubi pri-
mam hic scivit simoniam fuisse commissam in sua pro-
motione, teneatur statim beneficium resignare. Patet ex c.
ex informatione, de simon, ubi de simoniacè ignorante pro-
moto ad beneficium dicitur: Ratione, talis promotionis
nihil audeas in ipsa Ecclesia vindicare, & tenuit de electo,
ubi dicitur post Episcopum, cum simoniacè ignorante
dispenseret, ut retineat beneficium, si est simplex: ergo
ante dispensationem nequit retinere; & tenuit de regularibus,
de simon, ubi de eisdem promoto ignorante dicitur, cogi-
eos ad renunciandum, & sicut de simon, sic dicitur,
secundum factorum Canonum instituta etiam parvuli,
qui cupiditate parentum Ecclesias per pecunias sunt
aderti, eas dimittente teneantur. Sic tenet D. Thom. 2. 2,
qu. 100. art. 6. ad 3. Aragon, ex art. 6. fol. 131. D. Anton, 2.
p. tit. 1. c. 5. §. 21. Navarr, in omnibus summis c. 25. n. 113.
& l. 5. conf. tit. de simon, in antiquis conf. 95. & conf. 97. n. 1. dicente esse cer-
tum apud omnes, Sylof, verb. simonia, q. 13. dictio 8. Rosell,
simonia 6. n. 3. Angel. simonia 7. n. 3. Panorm. c. ex infra-
mitione, nn. 2. & c. tanta, in fine, de simon. Tabien, verb. simo-
nia, q. 9. g. 27. p. 17. pars. Felin, c. infinitum, de simon, n. 6.
Bordin d. ex infra mitione, n. 2. Navarr. l. 2. de refut.,
2. 43. Henrig. l. 13. de excommunicis, c. 37. n. 5. Ludov. Lopez 1.
p. infirm. novi, c. 308. fol. 943. Manuel 2. tomo summis, c. 66.
nn. 3. Robustus de pacifico, p. 198. vers. Etiam cum simon.
Palud. 2. 25. g. 5. n. 8. Ceviar, regula peccatum, 2. pars.
q. 8. n. 8. vers. Quod si contendat, ubi addit, quod licet te-
neri resignare: quod idem alii tenent, quando pecunia data
est ipsi electori, vel collatori; fecus quando cuidam tertio,
ut intercederet. Hi sunt Holien, c. tanta, de simon, & in
Insc. n. 2. Anch. c. de simon, nn. 5. & ibi Panorm. n. 5. Ant.
l. 7. Sed nostra limitatio est vera, & colligitur ex d.
nobis, ut ibi ponderat Glosa, verb. intervensente, & eam te-
net Navarr, in omnibus summis, c. 25. n. 113. Manuel 2. n.
summis, c. 59. num. 6. Ludov. Lopez 1. part. infiniti, novi,
c. 256. in fine, Henrig. l. 13. de excommunicis, c. 37. n. 5. Adrian.
quæst. 9. art. 3. post principium, lit. B.

14 Infertur primò, quod hæc incapacitas ad retinendum
beneficium, non est pena; non enim est equum, ut ob
delictum alterius, qui non est in culpa, puniretur; sed
est incapacitas quedam ad retinendum beneficium simo-
niacè collatorum ignoranter in odium simoniæ, ut irregula-
ritas in judice. Sic Navarr, ex t. 2. num. 432. Aragon dicit.
art. 6. fol. 1135.

3 Secundo infertur, quod si habita scientia non resi-
tuat, et tunc est posse benevolentia malæ fidei, liquidem
illud restituere, sed renunciare templetur; quare ex tunc
est certum teneri restituere fructus, quos percepiter eo
modo, quo dulio precedenti duxi teneri posse benevolentia
malæ fidei. Sic Ceviar, Sylof, D. Anton, Angel. ibi, Navarr, di-
cens esse certum, lib. 5. conf. tit. de simon, in antiquis, conf.
61. num. 15. in rebus conf. 97. num. 15.

4 Limita tamen quæ dicta sunt, scilicet simoniacè igno-
rante recipientem beneficium teneri habita scientia illud
resignare, & fructus restituere, & primo nisi confet eos,
qui dedicerunt pecunias, dedisse malitiosè animo nocendi
ei, qui eligendus erat ad beneficium; tunc enim talis simo-
nia eo ignorantie commissa non nocet ei: & sic non
teneatur resignare beneficium. Sic habetur expressè cap. no-
bit, de simon, & tenet D. Thomas, & Soto, Ludov. Lopez,
Aragon, fol. 1131. citati, Henrig. l. 13. de excommunicis, cap. 59.
num. 5. Manuel 2. tomo summis, cap. 59. num. 4.

5 Secundo limita, nisi recipiente beneficium omnino con-
tradicx collationis pretii: tunc enim non nocet ei collatio-
nem, sed contra Rayn, Vinc. Hoff, quos respicit, & sequitur Sylof, verb. simon, q. 13. d. 1. Sec-
hac limitatio habetur a. p. 111, de simon, & eam tenet

D. Thom. Soto, Aragon, Manuel, & Henrig. ibi, Navarr,
summis Later. cap. 25. numer. 113. & nonnulli docti recentes.

6 Nota, quod aliqui sublimitant hanc limitationem,
nisi potesta ratam habeat simoniam commissam solvendo
premium promissum, vel solutum se contradicere; tunc
enim non obstante contradictione prius facta tenebitur re-
signare beneficium. Probat ex c. sicut tuis de simon, ubi di-
ciunt non nocere simoniacè ignoranter electo, quando ip-
se exprestè contradixit, & redditus hæc ratio, quoniam
ex eo quod contra probitionem tuam, à qua postmodum
non recessisti, aliquis te penitus ignorante promisit pecu-
nias, & solvit, præterim cùm hic nulla sit fita confan-
guinitate conjunctus, nihil debet tibi ad pecuniam, vel cul-
pam imputari, nisi potesta conferens, pecuniam solvendo
promissum, vel reddendo solutum. Hec ibi. Sic tenet D.
Thom. d. 9. 100. art. 6. ad 3. Manuel 2. tomo summis, cap. 59.
q. 4. Glosa e. nobis, de simon, vers. tamara. Sylof, verb. simo-
nia, q. 13. dictio 1. q. 8. dictio 6. faciunt Doctores, quos re-
fert dub. 120, nota 2.

7 At fatus probabile est non teneri resignare beneficium,
quando exprestè contradixit, licet post obtinentum beneficium
solventer pecuniam promissum, vel reddiderit solu-
tam. Probatur, quia penes sunt restringenda; at hic re-
vera contradixit simoniam, quod est id, quod requirit cap.
sicut tuis, de simon, ne incurrit hanc incapacitatem. Et
quod additum textus, nihil debet tibi ad pecuniam, vel cul-
pam imputari, nisi potesta conferens solvendo, potest optime
explicari, ut responderet Adriano ubi infra, quod id
referatur ad culpam, ita quod tunc imputabatur ad cul-
pam: at quod imputetur ad pecuniam, non dicit id clare
textus; cum ergo sit pesca gravissima, est illa valde restrin-
genda: & nisi clarissime constet, non est impedita. Sic
Henrig. l. 13. de excommunicis, c. 37. nn. 5. lit. V. Adrian, quæstib. 9.
art. 3. lit. B. C. facit, quod dixi supra dub. 104. nn. ... ex
Navarr, & aliis, quod hic non incurrit suspensionem, nec
alias penas simoniae: immo aliquando non peccat.

8 Tertius limita, ut intelligatur collationem esse irri-
tandam, & teneri resignare beneficium, quando ipso in-
fisco est commissa simonia, quando (inquam) commissa
est ante quam ille haberet juu aliquod in beneficio, vel ad
beneficium. Nam si committatur, postquam habet ius in
re, vel ad rem, ipso ignorante, nec conscientie non te-
nebitur resignare. Ponit exemplum Sylof, ut post electione
Petri alius daret, eo ignorantre, premium pro eius
confirmatione, ut vel confirmatione. Sic Navarr, in omnibus
summis, c. 25. n. 113. Sylof, verb. simonia, q. 13. dictio 5.

9 Quartu limita, quod teneatur resignare beneficium,

quando illa simonia eo ignorantre commissa, fuit verè au-
tore electionis, seu collationis beneficii: fecis si non sunt
causa, quia vel data est pecunia uni ex electoribus, ab-
que cujus suffragio teneret electio, quia dempto illo ma-
jor pars elegit: vel si est omnis electoribus, verè
absque receptione illa pecunia erant huius electri. Hec
est contra Glosam e. nobis, verb. simonia, c. 66.
nn. 3. Robustus de pacifico, p. 198. vers. Etiam cum simon.
Palud. 2. 25. g. 5. n. 8. Ceviar, regula peccatum, 2. pars.
q. 8. n. 8. vers. Quod si contendat, ubi addit, quod licet te-
neri resignare: quod idem alii tenent, quando pecunia data
est ipsi electori, vel collatori; fecus quando cuidam tertio,
ut intercederet. Hi sunt Holien, c. tanta, de simon, & in
Insc. n. 2. Anch. c. de simon, nn. 5. & ibi Panorm. n. 5. Ant.
l. 7. Sed nostra limitatio est vera, & colligitur ex d.
nobis, ut ibi ponderat Glosa, verb. intervensente, & eam te-
net Navarr, in omnibus summis, c. 25. n. 113. Manuel 2. n.
summis, c. 59. num. 6. Ludov. Lopez 1. part. infiniti, novi,
c. 256. in fine, Henrig. l. 13. de excommunicis, c. 37. n. 5. Adrian.
quæst. 9. art. 3. post principium, lit. B.

10 Circa hanc limitationem nota primò, quod Navarr, &
Ludov. Lopez dicunt, quod si electores non fuerint moti
principaliter ob illam pecuniam, non teneatur alter resignare
beneficium. Sed credo quod si moti sunt per pecuniam,
licet non principaliter, & forsan etiam aliis illam elige-
rent, at revera etiam ob pecunias moti sunt, tenebitur re-
signare; quia tunc verè datum est simoniacè beneficium:
licet de confiteitate furtum, vel homicidium &c. dicunt Do-
ctores teneri de confito, quando ob confitum aliis animo-
fatu factus est, licet abique confito eis perpetratus.

11 Secunda nota, quod Panorm. ex c. nobis, de simon, nn.
5. & Insc. c. tanta, edem, tit. dicunt, quod si ipsef or-
dinans, vel ad beneficium electus, dedisset pecunias
pro ordine, vel electione, tempore incurritur penas simo-
niae; hec datio illa pecunia non eset causa, nec ad id
moveat. Sed contrarium, & bene tenet Adrian, proxime
citatus, ut dixi etiam supra dub. 26. quia revera non fuit
illa simonia ex utraque parte consummata, cum pecunia
nulla pateretur causa ordinis, vel collationis.

12 Tertiò nota, quod Henrig. ex cap. 37. num. 5. dicit,
quod in foro conscientiae statu dido recipiunt pecuniam
pro electione, si asserat ob eam non motum fuisse: &
litera A, in commento dicit quod, quando non ipsi electori,
sed eidem tertio data est pecunia, ut intercederet
cum electore, in utroque foro stabitur dicto electoris af-
ferentis se ea intercessione non motum fuisse, quia non
fuit particeps criminis. Et hoc secundum fatetur Panorm.
cap.

sunt percepti eo tempore, quo quis verum beneficium titu-
lum & bonam fidem habuit. Hanc tenet Navarr, lib. 5.
consil. tit. de simon, in antiquis conf. 30. & 61. numer. 7. & 15.
in novis conf. 97. num. 7. & 15. & conf. 71. num. 3. & conf.
73. in fine.

13 Gravem autem dubium est in iure, an collatio bene-
ficii, praefatent, seu electio fas per simoniam ab alio
committam, ex ignorantie sit valid, ita ut recipiens bene-
ficium acquirat verum illius titulum

Duplex est sententia.

14 Prima autem non esse validum. Probatur, qui cap. no-
bit, de simon, dicunt hanc collationem esse penitus repro-
bandam, & dictio penitus significat nullitatem ipso iure,
bandam, & dictio penitus, significat nullitatem ipso iure,
iure docet Corserius in singularibus suis verb. penitus, & colli-
gitor ex glossa, i. s. quod Advocatus, C. de postul. vers. ar-
eantur, dicit enim illa textus, penitus areantur, & Glosa
dicit, ipso iure, & Extrazag, de simon, ubi dicitur, omnem
electionem, collationem, simoniacè factam esse
ipso iure nullam: at hæc est simonia facta. Sic tenet
Panorm. cap. penitus, de electo, num. 2. Henrig. lib. 14. de ir-
regulari, cap. 6. numer. 7. in commento tra O. & lib. 13. de ex-
communicis, 37. num. 5. Navarr. lib. de refut. cap. 2. numer.
429. Cossidone de cœs, 3. de sequentia posse. Corserius
re late
disputata reg. peccatum, 2. part. 9. numer. 8. vers. Quod si
contenta, & vers. sed iuxta, dicitur significantes hanc
collationem resindendam fore, seruendos esse ad revoca-
tionem facti, quæ potius est quæda declaratio facti, quam
revocatio juris, id est, iudex declaret ab initio nullam fuisse.
Idem colligitor ex Doctoribus item citandis, qui assertu-
runt hunc teneri restituere fructus extranei perceptos du-
rante illa bona fide; nam illa collatio valida, non te-
neretur illos restituere, ut mox dicas: & hac sententia
est valde probabilis.

15 Secunda sententia probabilior est collationem esse va-
lidam, & sic verum acquirere titulum sic provisum, licet
(ut dixi) teneatur, cum scriverintem simoniam, renunciare.
Probatur, quia nullus est textus presé irritans collationem,
& c. e. nobis, de simon, dicitur irritans, & cap. de re-
singularibus, cod. titul. tantum dicitur psepho, ut cogat eos
ad renunciandam, & extrazag, de simon, exprestè lo-
quitur contra simoniacè obtinendem beneficium: at hæc non
fuit simoniacus. Sic tenet Felin, o. infra simon, de simon,
num. 6. Navarr. lib. 5. consil. titul. simon, in antiquis, conf.
60. in novis conf. 95. Ludov. Gomez reg. de triennali, qu.
12. §. & 16. in medio, hæc in principio videtur sentire
oppolitum, & dicit sic decidere Ram. & Corserius, in hanc
valde certitudine reg. peccatum, & c. p. 8. n. 7. & licet n. 8.
teneat contraria, tamen vocat in veriore, quasi hanc
relinquistur ut probabile.

16 Tertia sententia, vel quando fuit simonia conventionalis, men-
talis, vel quando fuit per alium ipso beneficiario ignorante
committita, dum talis beneficiarius manet in ignorantia, non
teneat fructus restituere. Ratio, quia si his causulis colla-
tione beneficii est valida, nec teneat ipso beneficiario fru-
ctus restituere. Sic Navarr. lib. in antiquis, illa conf. 30. in
fine, in novis co conf. 73. in fine.

17 Quarta sententia: Quando alter est in bona fide, nec
est certum, quod simonia sit talis, quæ obligat adveniente
scientia ad relinquendam beneficium, non teneat illum ad-
monere. Ratio, quia est in bona fide, & non est certum
teneat restituere: & hic non tam agitur de damno vitando,
quam de lucro capiendo, siquidem non auferatur id, quod
est a iugis, sed impediat lucrum Ecclesiæ, cui illi fru-
ctus restituendi erant; cuius rei scientia non tam cogit ad-
monere, quam cogere scientia vitandi damnum rel. jam
certa. Sic Navarr. lib. titul. in antiquis, conf. 46. numer. 1.
2. 3. in novis conf. 37. num. 4. 6.

18 Tertia concilio. Quando esset claram, quod habita
scientia simonia vacavit per obtium alicuius, nam si vacavit per
renunciacionem simoniacum illius qui pecunias recepit ad
hoc, ut resignaret, collatio illibeneficii facta ignoranti
non est valida; quia talis renunciatio non iuit validi, nec
transtulit titulum à resignante, uticemus iuris dub. 118.
Sic Ludov. Gomez lib. 1. Navarr. lib. confil. tit. de novis, com-
clus. 22.

19 Ex solutione hujus insertio solutio alterius dubii,

nempe ad recipiens beneficium per simoniam ad alio se
ignorante committam, teneatur, quando simonia confit
icit: nec teneat cum gravi fame periculo bona tempo-
ralia restituere, iuxta communem: & in casu credo te-
netur admovere talis ignorantem.

D U B I U M C X V I I I .

Cui si restituendum beneficium simoniacè acqui-
sita.

1 Hæc in re certum est, quod, quando beneficium
vacans conferunt aliqui simoniacæ, & sic non
acquirit titulum illius, teneat illud resignare in manibus
legitimis superioris, quia nullum habet tunc us ad illud be-
neficium; titulus enim simoniacus est nullus, & antea
nullus erat legitimus possefieri, sed vacabat: & in hoc ca-
so loquuntur Sylof, beneficium 3. quæstion. 20. Tabien, benefi-
cium 3. quæst. 3. Angel. verb. beneficium, numer. 44. Victoria
relief. de simon, 2. part. numer. 6. licet cuim non explicit
hoc, sed absolute dicant recipientes beneficium injulii te-
neri illud resignare in manibus superioris: at non loqua-
tur in casu, quo eis erat legitimus beneficium possefieri, qui
simoniacè renunciavit.

2 At tota difficultas est, quando beneficium non erat
vacans, sed aliquis simoniacè illud resignavit, v. gr. ac-
cepto pretio, an tale beneficium sit reddendum illi, qui
resignavit.

3 Quidam dicunt nullo modo esse reddendum priori
possefieri, sed in manibus superioris resignandum.

Probatur primo, quia dum Praetatus secundum suam
estimationem Petrus coactus, abfultus impetraverit a Pa-
ulo, quare nouerit eius dominus est: non Paulus, quia illi
est ademptum: non Petrus, quia per simoniam factus est
inabilitus ad illud acquirendum.

Secundum probatur, quia, si quis renunciet beneficium per

fato-